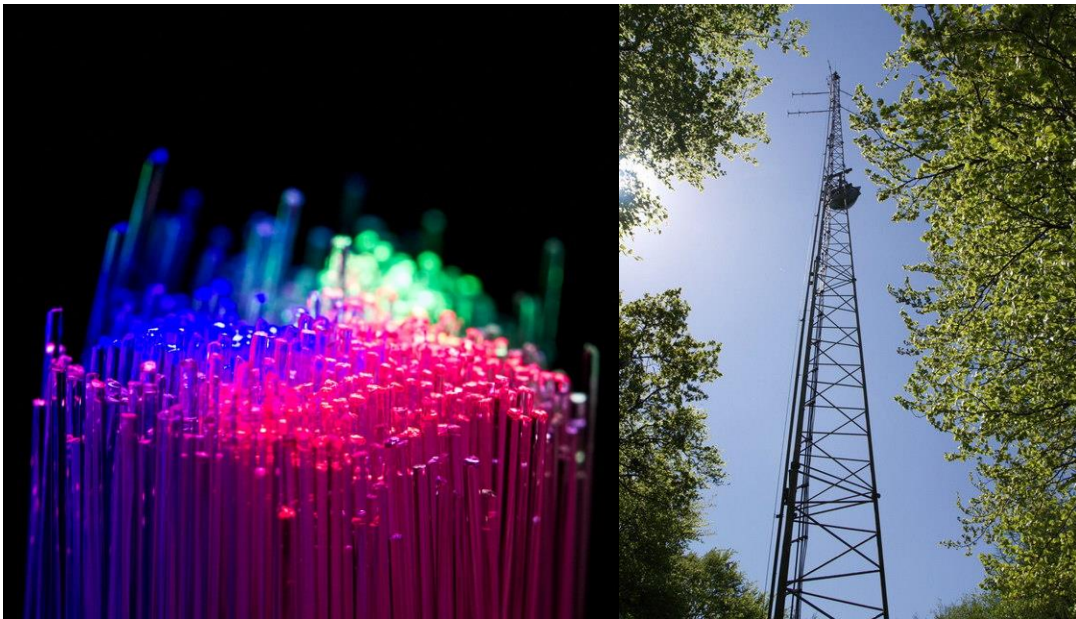

Bredbandsstrategi 2.1

Västra Götalands län

Bredband där du bor, verkar och vistas

Bredbandssamordning i Västra Götaland
Hur vi når bredbandsmålen 2020 och 2025?

Innehåll

1	Sammanfattning	3
2	Syftet med denna strategi	5
3	Visioner	6
3.1	Regional Vision	6
3.2	Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020.....	6
4	Mål	7
4.1	Europeiska och nationella bredbandsmål	7
4.2	Regionala bredbandsmål.....	7
4.3	Kontrollstation	10
5	Nuläge	11
5.1	Bredbandstäckning i länet	11
5.2	Utveckling i länet sedan 2015	11
5.3	En förändrad marknad	11
6	Prognos för 2020 och 2025	12
7	Handlingsplan för att nå målen	13
8	Förvaltning och uppföljning av bredbandsstrategin.....	14
9	Fördjupning och källförteckning	15
10	Bilageförteckning	16

1 Sammanfattning

Strategin utvecklar regionens övergripande vision och mål i ett antal konkreta och mätbara delmål och föreslår därefter ett antal åtgärder för att nå dessa mål. Strategin ska bidra till att ge länet en gemensam syn på vad ett fortsatt statligt stöd ska användas till och hur länet kan underlätta för marknadens aktörer på bästa sätt. Detta för att ge länets invånare och näringsliv bäst nytta, förbättrad miljö och en hållbar utveckling.

Vid 2017 års mätning av PTS bredbandskartläggning hade Västra Götalands län för första gången en högre andel hushåll och företag med tillgång till¹ snabbt bredband än Sverige som helhet. Länet var också näst bäst i Sverige på att ha hushåll på landsbygden med tillgång till fiber. Denna regionala bredbandsstrategi och dess bilagor är en uppdatering av motsvarande strategi från 2015 och ska peka ut hur vi ska fortsätta att nå målen för regionen.

Följande bredbandsmål ska gälla i Västra Götalands län vid angivna tidpunkter:

1. 2020: 95 procent av Västra Götalands hushåll² och företag³ ska ha tillgång till⁴ robust bredband med en hastighet på minst 100 Mbit/s symmetriskt⁵
2. 2023: Hela Västra Götalands län (det vill säga där man normalt befinner sig) ska ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet.
3. 2025:
 - 3.1. 98 procent av Västra Götalands hushåll och företag ska ha tillgång till robust bredband med en hastighet på minst 1000 Mbit/s symmetriskt
 - 3.2. 99,9 procent av Västra Götalands hushåll och företag ska ha tillgång till robust bredband med en hastighet på minst 100 Mbit/s symmetriskt
 - 3.3. 100 procent av Västra Götalands hushåll och företag ska ha tillgång till robust bredband med en hastighet på minst 30 Mbit/s symmetriskt
 - 3.4. För var och en de nätägande mobiloperatörerna, ska 90 procent av länets yta ska nås av mobilt bredband på minst 10 Mbit/s⁶

De åtgärder som ska bidra till att uppnå målen är bland annat följande:

1. Utnyttja Landsbygdsprogrammets projektstöd för bredbandsutbyggnad
2. Utökade möjligheter att använda VGRs bredbandsstöd
3. Fortsätta utbyggnad av teknikneutrala och öppna fiberanslutningspunkter
4. Stödja fiberutbyggnad via fiberföreningar
5. Vidareutveckla kommunernas arbete med att underlätta för marknadens aktörer
6. Införa välfärdsbredband
7. Förbättra robusthet och redundans
8. Främja efterfrågeskapande åtgärder
9. Behov av ytterligare statligt stöd fram till år 2020
10. Införande av Wifi Hotspots
11. Mobilt bredband längs kollektivtrafikstråk
12. Yttäckande mobilt bredband i hela länet
13. Samhällsmaster

¹ För definitioner av begreppen ”hushåll”, ”företag” och ”tillgång till”, se avsnitt 5.2

² Hushåll definieras här enligt PTS definition i deras bredbandskartläggning, dvs som den fastighet en person är folkbokförd på.

³ Företag definieras här enligt PTS definition i deras bredbandskartläggning, dvs som den stadigvarande adress från vilken en privatperson eller en juridisk person bedriver en verksamhet.

⁴ Begreppet ”tillgång till” definieras här enligt bredbandsstrategin på så sätt att det ska finnas fiber eller motsvarande i platsens absoluta närhet. I PTS Bredbandskartläggning definieras detta i PTS-ER-2018:7, sid 72.

⁵ Mäts enligt PTS bredbandskartläggning

⁶ Mäts enligt PTS bredbandskartläggning och Bredbandskartan, samt operatörernas täckningskartor

Bredbandsutbyggnad är främst en fråga för marknadens aktörer. På landsbygden, där det inte är lika lätt att nå lönsamhet, drivs utbyggnaden ofta av ideella krafter och fiberföreningar. Finansieringen av utbyggnaden där sker huvudsakligen av de boende själva. Nätägare och operatörer som agerar på marknaden bidrar också. En mindre, men mycket viktig del av finansieringen kommer från Landsbygdsprogrammet vars regler bestäms av Jordbruksverket och som administreras av Länsstyrelsen. Västra Götalandsregionen och kommunerna kan bidra med full finansiering av nya fiberanslutningspunkter i särskilt utpekade bristområden.

Kommunerna har en viktig roll i bredbandsarbetet. Det finns en lång rad åtgärder som de kan göra för att underlätta utbyggnaden. Till stor del handlar det om administrativa åtgärder som samordning av grävande aktörer, att ha smidig hantering av grävtillstånd, ledningsrätt och bygglov. Men det kan även vara ett ekonomiskt åtagande i form av kommunal borgen för fiberföreningar.

Välfärdsbredband, samhällsmaster och robusthet är andra åtgärder som behöver utvecklas fram till år 2025.

Den regionala visionen med denna bredbandstrategi är att skapa förutsättningar för att vara bäst i Sverige på att nå målet med den svenska digitala agendan, det vill säga att vara i världsklass på att använda digitaliseringens möjligheter.

2 Syftet med denna strategi

Denna bredbandsstrategi är en uppdatering av den tidigare bredbandsstrategin från 2015. Syftet med strategin är att skapa förutsättningar för fortsatt bredbandsutbyggnad så att fler kan delta i det demokratiska samhället och kunna använda digitala tjänster oavsett var man bor, verkar och vistas. Strategin ska utveckla regionens övergripande vision och mål i ett antal konkreta och mätbara delmål och därefter föreslå ett antal åtgärder för att nå dessa mål. Strategin ska bidra till att ge länet en gemensam syn på vad ett fortsatt statligt stöd ska användas till för att ge länet invånare och näringsliv bästa nyttan.

Utbyggnaden av bredband i Sverige är i huvudsak marknadsdriven. Den offentliga rollen är att stimulera utbyggnad i områden där marknaden inte anser det vara lönsamt att investera i.

För att Västra Götaland ska uppnå bredbandsmålen kommer det att krävas att det offentliga kompletterar marknaden och stödjer utbyggnad på landsbygden och i mindre tätorter. I Sverige sker detta till stor del med fiberföreningar med stora ideella insatser. Denna regionala strategi för bredbandsutbyggnad kan åstadkomma tre saker.

1. *Verka för ökat samarbete mellan bredbandsaktörer.*
2. *Förtydliga och samordna de offentliga aktörernas agerande för att stimulera och underlätta både utbyggnad och nyttjande av bredbandstjänster hos företag och hushåll.*
3. *Beskriva åtaganden och aktiviteter som är lämpliga för att närma sig och förhoppningsvis nå de framtagna målen.*

I detta strategidokument har valts ett tidsmässigt perspektiv för de långsiktiga målen till år 2025 som sammanfaller med tidsperspektivet för de svenska nationella bredbandsmålen.

3 Visioner

3.1 Regional Vision

Västra Götalands vision är ”Det goda livet”.

Alla hushåll och företag bör ha goda möjligheter att använda sig av elektroniska samhällstjänster och service via kraftfullt och robust bredband.

Den regionala visionen med denna bredbandstrategi är att skapa förutsättningar för att vara bäst i Sverige på att nå målet med den svenska digitala agendan, det vill säga att vara i världsklass på att använda digitaliseringens möjligheter.

3.2 Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020

I det regionala utvecklingsprogrammet som antogs september 2013 beskrivs IT-infrastrukturområdet i avsnitt 2.3.3. Där skrivs att Västra Götaland ska;

”Bidra till en IT-infrastruktur med hög kvalitet för alla och som främjar hållbarhet. Bredband och IT-tjänster är en integrerad del av all verksamhet. Tillgång till IT med hög kvalitet är en förutsättning för att invånare och företag ska kunna verka i regionen. Ett omfattande arbete har genomförts för att stärka tillgången till bredband i s.k. bristområden (regional bredbandsstrategi). IT:s roll för samhällsutvecklingen är central. Processer och aktiviteter ska drivas brett för att användningen av IT ska bidra till ett mer hållbart samhälle – ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Fokus ska ligga på invånarnas möjligheter att leva ett bra liv med koppling till offentliga tjänster, boende, arbetsliv etc. När det gäller utbildning, kunskap och kompetensutveckling skapas helt nya förutsättningar som behöver utnyttjas bättre i Västra Götaland. Etablerade samverkansformer och reglerade processer för arbetet med den digitala agendan finns via Beredningen för hållbar utveckling. För år 2020 är målet att nio av tio hushåll och företag ska ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s vid nedladdning (idag fem av tio) och att Västra Götaland ses som ett föredöme när det gäller IT- användning för hållbarhet och samhällsservice”.

Arbetet med en ny regional utvecklingsstrategi (RUS) som ska ersätta det nuvarande programmet kommer att påbörjas under 2018 och ska vara klart under 2019.

4 Mål

4.1 Europeiska och nationella bredbandsmål

I december 2016 presenterades en ny version av den nationella bredbandsstrategin, kallad ”Sverige helt uppkopplat 2025 – en bredbandsstrategi”. Enligt den gäller att år 2020 ska 95 procent av hushåll och företag ha tillgång till 100 Mbit/s. År 2025 ska 98 procent ha tillgång till bredband med 1000 Mbit/s, 99,9 procent ska ha tillgång till 100 Mbit/s och 100 procent ska ha tillgång till 30 Mbit/s. År 2023 bör hela Sverige ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet.

Till detta kommer målen i den digitala agendan för Europa som uttrycker en strävan att uppnå att alla i Europa har tillgång till internethastigheter på minst 30 Mbit/s och att minst 50 procent av de europeiska hushållen abonnerar på internetförbindelser på minst 100 Mbit/s år 2020.

Bredbandsutbyggnaden ska i första hand göras av marknadsaktörer, men om bredbandsmålen ska nås krävs även att det offentliga Sverige är med på olika sätt.

4.2 Regionala bredbandsmål

Västra Götaland följer de nationella målen, men liksom tidigare med det förtydligandet att tillgången till bredband ska vara symmetrisk. Vårt tidigare regionala mål för mobilt bredband att 90 procent av länets yta ska nås av mobilt bredband på minst 30 Mbit/s, upplever vi nu som orealistiskt. 30 Mbit/s är inte nödvändigt för att kunna kommunicera på ett tillfredställande sätt, det räcker med 10 Mbit/s. 10 Mbit/s är den nivå som regeringen har valt som USO-nivå i Sverige, det vill säga att om något hushåll inte kan få ett erbjudande från marknaden på 10 Mbit/s är staten beredd att gå in och bidra med pengar för att hitta en lösning. För att alla ska kunna nås av den hastigheten, så gäller det enligt UBits uppfattning att kapaciteten kan uppnås av var och en de tre största mobiloperatörerna, Telia, Tele2 och Telenor. Måläret för detta egna mobilmål sätts till 2025. Följande mål ska alltså i Västra Götaland vara uppfyllda vid respektive tidpunkt:

1. 2020: 95 procent av Västra Götalands hushåll⁷ och företag⁸ ska ha tillgång till⁹ robust bredband med en hastighet på minst 100 Mbit/s symmetriskt¹⁰
2. 2023: Hela Västra Götalands län (det vill säga där man normalt befinner sig) ska ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet.
3. 2025:
 - 3.1. 98 procent av Västra Götalands hushåll och företag ska ha tillgång till robust bredband med en hastighet på minst 1000 Mbit/s symmetriskt
 - 3.2. 99,9 procent av Västra Götalands hushåll och företag ska ha tillgång till robust bredband med en hastighet på minst 100 Mbit/s symmetriskt
 - 3.3. 100 procent av Västra Götalands hushåll och företag ska ha tillgång till robust bredband med en hastighet på minst 30 Mbit/s symmetriskt

⁷ Hushåll definieras här enligt PTS definition i deras bredbandskartläggning, dvs som den fastighet en person är folkbokförd på.

⁸ Företag definieras här enligt PTS definition i deras bredbandskartläggning, dvs som den stadigvarande adress från vilken en privatperson eller en juridisk person bedriver en verksamhet.

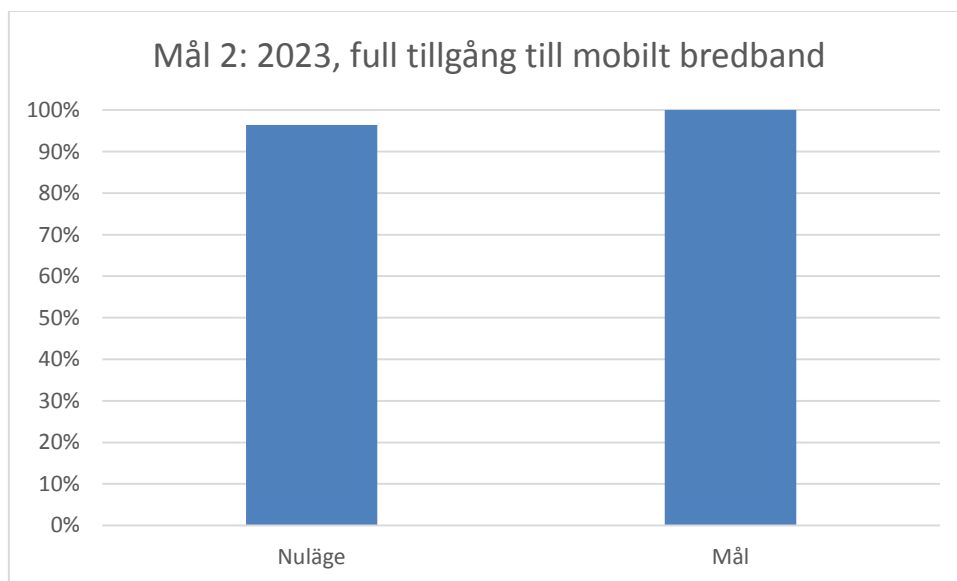
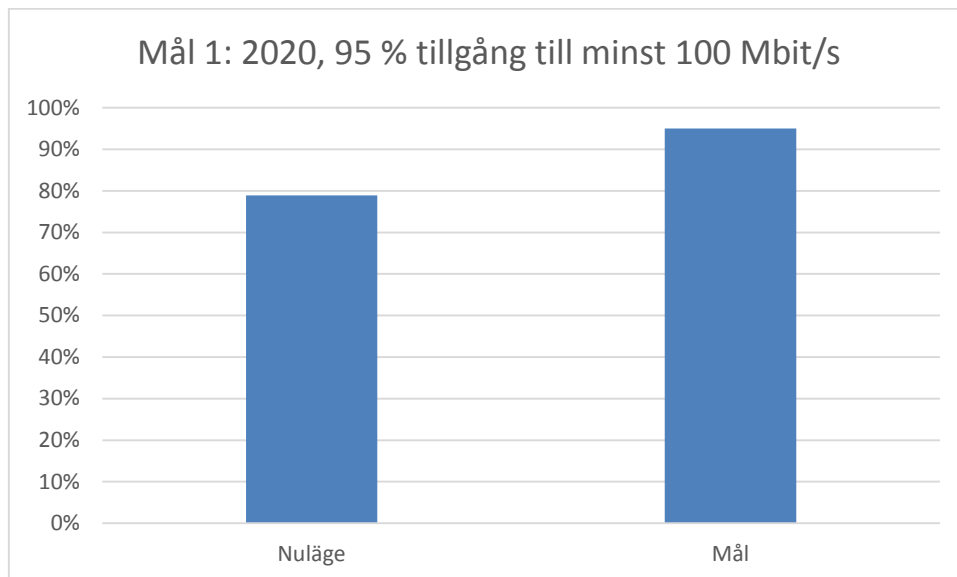
⁹ Begreppet ”tillgång till” definieras här enligt bredbandsstrategin på så sätt att det ska finnas fiber eller motsvarande i platsens absoluta närhet. I PTS Bredbandskartläggning definieras detta i PTS-ER-2018:7, sid 72.

¹⁰ Mäts enligt PTS bredbandskartläggning

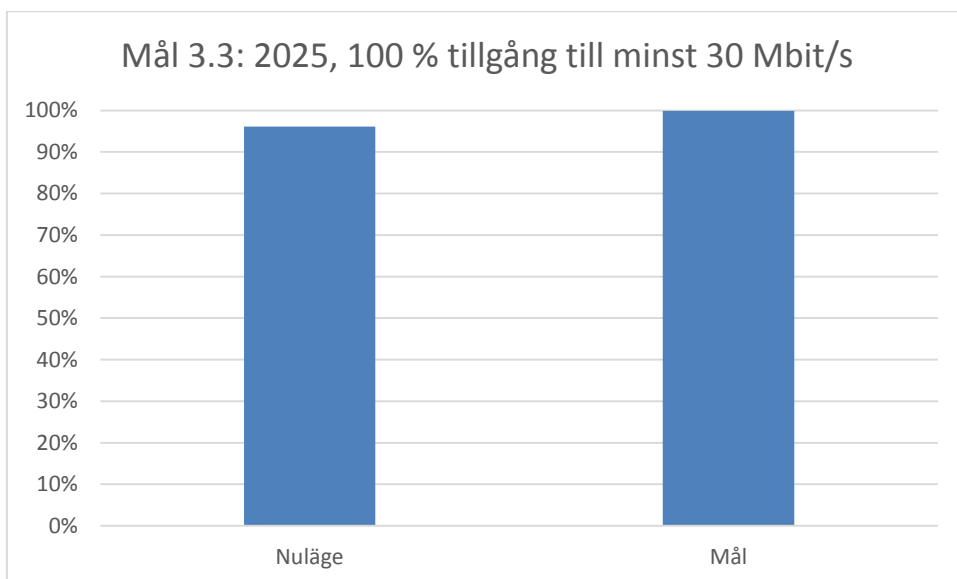
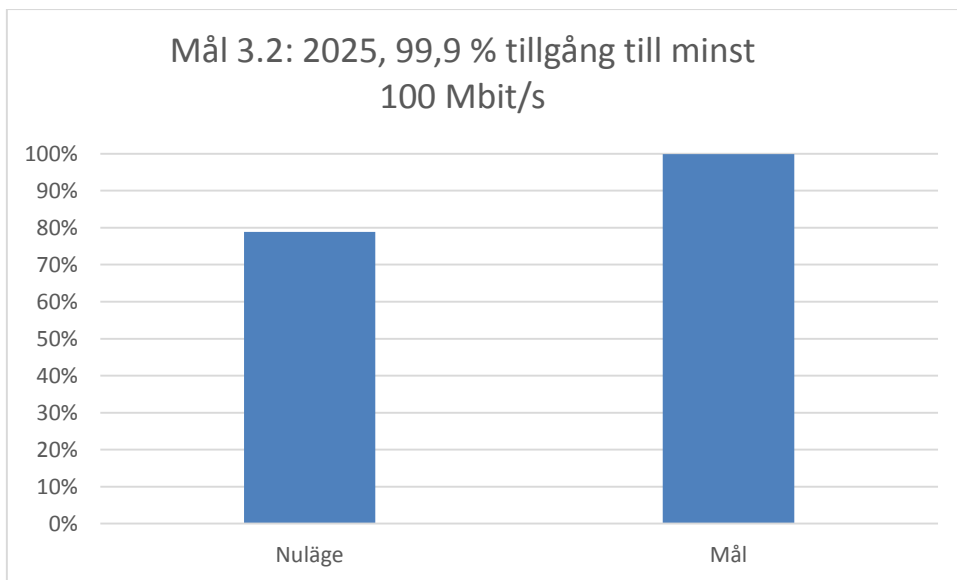
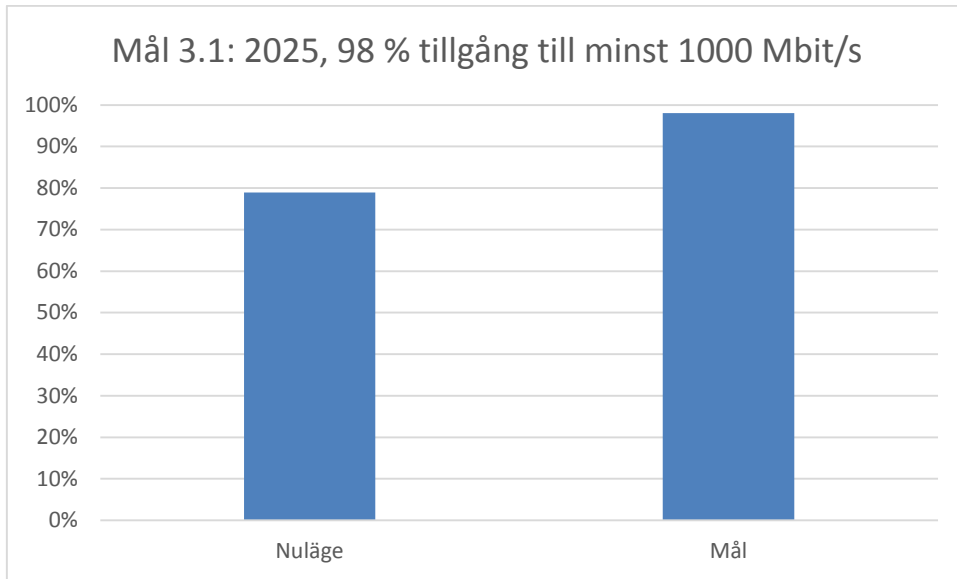
3.4. För var och en de nätägande mobiloperatörerna, ska 90 procent av länets yta ska nås av mobilt bredband på minst 10 Mbit/s¹¹

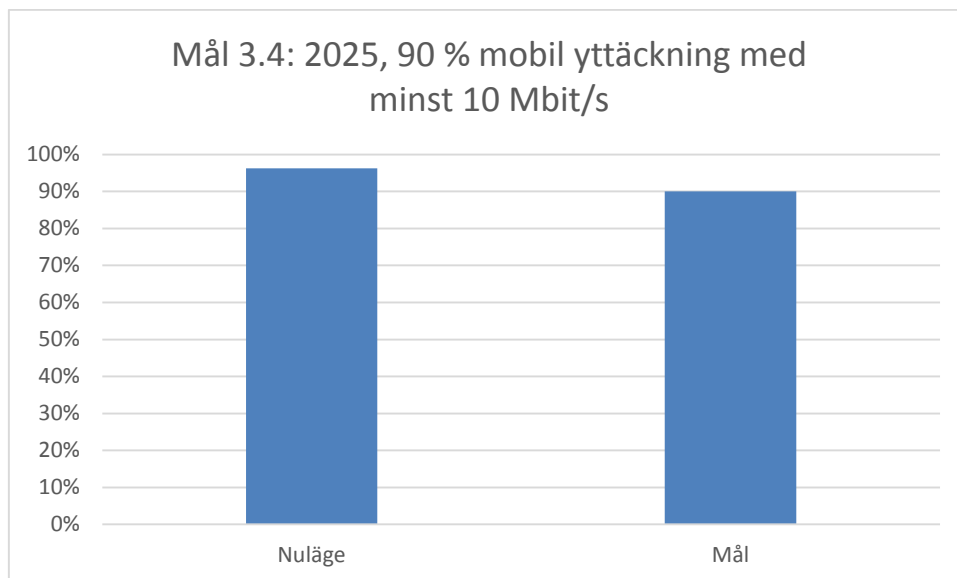
De regionala målen ska harmoniera med syftet i den regionala digitala agendan och ge förutsättningar i linje med den, nämligen att skapa ett enklare, öppnare, effektivare och ett hållbart Västra Götaland.

Skillnaden mellan nuläge och målvärde visas i nedanstående diagram.

¹¹ Mäts enligt PTS bredbandskartläggning och Bredbandskartan, samt operatörernas täckningskartor

Alla siffror är hämtade från PTS bredbandskartläggning, PTS-ER 2018:7.

Redovisningen av mål 3.4 avser en samlad täckning för alla mobiloperatörer. Vi menar att för att målet ska vara helt uppfyllt, ska varje mobiloperatör klara 10 Mbit/s för 90 % av länets yta. Ett arbete med att ta fram siffror på detta pågår.

4.3 Kontrollstation

Den kontrollstation som nämns i bredbandsstrategin från 2015 finns redovisad i ett separat dokument: ”Kontrollstation, uppföljning av regional bredbandsstrategi”. Där finns en uppföljning av kartläggning och måluppfyllelse enligt det som beskrivs i den tidigare bredbandsstrategin, men även mer detaljerade beskrivningar av de nya nationella bredbandsmålen, förslag till nya ändamål för VGR-stödet och hur strategins handlingsplan bör kompletteras för att vi ska nå de nya målen. Där finns också beskrivningar av förändringar i teknik och marknad som en beskrivande fördjupning.

5 Nuläge

5.1 Bredbandstäckning i länet

Nedanstående tabell visar täckning för olika hastigheter och bredbandstekniker för hushåll och företag i Västra Götalands län enligt PTS Bredbandskartläggning 2018¹².

År 2017	10 Mbit/s	30 Mbit/s	100 Mbit/s	Fiber	xDSL	4G
Hushåll	100,00%	96,09%	78,90%	69,53%	90,04%	100,00%
Företag	99,99%	93,52%	71,45%	66,28%	88,75%	100,00%

Motsvarande tabell gällande genomsnittet för hushåll och företag i Sverige.

År 2017	10 Mbit/s	30 Mbit/s	100 Mbit/s	Fiber	xDSL	4G
Hushåll	99,99%	91,88%	78,50%	72,36%	89,05%	100,00%
Företag	99,99%	85,77%	70,13%	66,66%	86,42%	100,00%

Även om Västra Götalands län har en något sämre fiberanslutningsgrad än riket i genomsnitt, så har vi alltså bättre siffror på tillgång till både 30 och 100 Mbit/s.

5.2 Utveckling i länet sedan 2015

Bredbandsutbyggnaden på landsbygden, framför allt av fiberföreningar, har fortsatt i hög takt de senaste åren. UBit-gruppen har fortsatt sitt arbete på samma sätt som tidigare och detta tillsammans med det ekonomiska stödet från Landsbygdsfonden kombinerat med tillgången till stöd från VGR och kommunerna, har lett till att Västra Götaland numera är det län i Sverige som har näst bäst fibertäckning på landsbygden. Utbyggnadstakten har varit högre här än på alla andra ställen utom Gotland. Mer om arbetet på regional, kommunal och lokal nivå finns i den tidigare bredbandsstrategin samt i ”Kontrollstation 2017, uppföljning av regional bredbandsstrategi”.

5.3 En förändrad marknad

Operatörerna TeliaSonera Skanova och IP Only, liksom de kommunala stadsnäten, har de senaste åren byggt väldigt mycket nät och anslutit många bostäder och företag. Dock har en stor osäkerhet infunnit sig på marknaden de senaste månaderna eftersom flera aktörer har slutat bygga och andra har aviserat ekonomiska nedskärningar och en lägre byggtakt. Hur detta långsiktigt kommer att påverka bredbandsmöjligheterna för de hushåll och företag som ännu inte har fått chansen att ansluta sig återstår att se.

¹² PTS-ER-2018:7

6 Prognos för 2020 och 2025

Sedan 2015 har ingen ny prognos gjorts för om bredbandsmålen kommer att nås. Något behov av detta har inte funnits eftersom utvecklingen ända fram till nyligen har följt prognosen. Med tanke på den osäkerhet som har inträtt på marknaden den senaste tiden, känns det dock mer osäkert än tidigare om målen både för 2020 och 2025 kan nås. Orsakerna till detta ligger huvudsakligen utanför vår kontroll och de åtgärder vi kan vidta har begränsade effekter, men i handlingsplanen finns beskrivet vad vi ändå kan göra för att underlätta bredbandsutbyggnaden.

7 Handlingsplan för att nå målen

Det finns en handlingsplan som är kopplad till den bredbandsstrategi som skrevs 2015. Planen är ett separat dokument med förslag på åtgärder för att nå de mål som beskrevs i den tidigare bredbandsstrategin, men åtgärderna är lika relevanta för att nå de nya målen som beskrivs i detta dokument och i ”Kontrollstation 2107, uppföljning av regional bredbandsstrategi”. Varje åtgärds punkt avslutas med ett förslag till vem som har ansvaret för genomförandet nationellt, regionalt och lokalt.

Utöver detta finns också en separat handlingsplan som är kopplad till ”Kontrollstation 2107, uppföljning av regional bredbandsstrategi”. Den beskriver vad som kan göras för att få ut full nytta av de vidgade möjligheterna i VGRs bredbandsstöd som beskrivs i Kontrollstationen.

8 Förvaltning och uppföljning av bredbandsstrategin

Förvaltning av strategin bör göras av presidiet för Beredningsgruppen för hållbar utveckling (BHU) och arbetsgruppen UBit som fortsatt operativt ansvarig för genomförandet.

UBit-gruppen kommer att följa upp att de beskrivna åtgärderna genomförs för att målen ska kunna nås. Om stimulansaktiviteter behövs för att hålla arbetet igång i linje med åtgärderna, ska UBit-gruppen begära resurser från styrgruppen för att sådana aktiviteter genomförs på både regional och kommunal nivå. Medlemmarna i UBit-gruppen har ett samordningsansvar för att sprida information mellan UBit-gruppen och sina respektive uppdragsgivare om vilken utveckling som sker inom bredbandsområdet och vilka åtgärder som initierats för att nå målen. Precis som man också har ett ansvar att ta med sina uppdragsgivares frågor till arbetsgruppens möten för diskussion och kanske vidare behandling i styrgruppen.

Arbetsgruppen UBit skall ha en process för hur nya inkomna ärenden hanteras, utreds, analyseras, prioriteras och genomförs.

I god tid innan år 2025 ska arbete startas för att göra en uppdatering av strategin så att nya mål kan formuleras för tiden efter 2025 och lämpliga åtgärder vidtas för att nå även dessa mål.

Denna regionala bredbandsstrategi ska publiceras på Västra Götalandsregionens och Länsstyrelsens webbplatser för att göra mål och åtgärder kända och lätt tillgängliga för alla intressenter. Kommunerna i Västra Götalands län får gärna också publicera den på sina webbplatser.

9 Fördjupning och källförteckning

De dokument som har använts som underlag för bredbandsstrategin kommer från många olika håll och kan rekommenderas för den som vill läsa mer och fördjupa sig inom området. Många hänvisningar finns inne i dokumentet. Ytterligare ett urval av dessa listas nedan:

- Regeringen: Sverige helt uppkopplat 2025 – en bredbandsstrategi, 2016
- PTS: Uppföljning av regeringens bredbandsstrategi, PTS-ER-2018:9
- PTS: Uppföljning av regeringens bredbandsstrategi 2017, PTS-ER-2017:6
- Riksrevisionen: Bredband i världsklass? Regeringens insatser för att uppfylla det bredbandspolitiska målet, RIR 2017:13
- PTS: Rapport om undersökning om kommunernas bredbandsarbete, PM Dnr 17-1548
- Regeringen: För ett hållbart digitaliserat Sverige – en digitaliseringsstrategi, 2017
- Regeringen: För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd (Landsbygdsutredningen)
- PTS – Mobiltäcknings- och bredbandskartläggning 2017, PTS-ER-2018:7
- PTS: Förutsättningar för samhällsmaster, PTS-ER-2015:24
- PTS: Framtida stödinsatser på bredbandsområdet. PM, Dnr: 17-6893
- Svensk Telekommarknad första halvåret 2017, PTS-ER-2017:19
- IIS: Svenskarna och Internet 2017
- IIS: Bredbandskollen, Surf hastighet i Sverige 2008 – 2016
- SKL: Förslag till ställningstagande till grund för påverkan på regleringsarbete inom digital infrastruktur, Dnr 17/02424
- SSNf: Stadsnätsundersökning, statistikrapport år 2016

10 Bilageförteckning

1. Kontrollstation 2017, uppföljning av regional bredbandsstrategi